

Vlaams
Parlement

ingediend op **248** (2014-2015) – Nr. 1
12 februari 2015 (2014-2015)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door Jan Hofkens, Emmily Talpe en Imade Annouri

over de hervorming van het doelgroepenbeleid

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Axel Ronse.

Vaste leden:

de heren Matthias Diependaele, Andries Gryffroy, Jos Lantmeeters, mevrouw Grete Remen,
de heer Axel Ronse, mevrouw Sabine Vermeulen;
de heer Robrecht Bothuyne, de dames Sonja Claes, Martine Fournier, de heer Peter Van Rompuy;
de heer Willem-Frederik Schiltz, mevrouw Emmily Talpe;
mevrouw Yasmine Kherbache, de heer Bart Van Malderen;
de heer Imade Annouri.

Plaatsvervangers:

de heer Jan Hofkens, mevrouw Lieve Maes, de heer Lorin Parys, mevrouw Miranda Van Eetvelde,
de heren Paul Van Miert, Peter Wouters;
mevrouw An Christiaens, de heer Jenne De Potter, mevrouw Kathleen Helsen,
de heer Koen Van den Heuvel;
de heer Lionel Bajart, mevrouw Martine Taelman;
de heer Rob Beenders, mevrouw Güler Turan;
de heer Wouter Vanbesien.

INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting	4
1.1. Sociale partners	4
1.2. Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport	5
2. Bespreking.....	8
2.1. Vragen en opmerkingen van de leden	8
2.2. Antwoorden	13
2.3. Replieken.....	17
Gebruikte afkortingen	20
Bijlage: Naar een Vlaams doelgroepenbeleid. Conceptnota van de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid besprak op 29 januari 2015 de conceptnota 'Naar een Vlaams doelgroepenbeleid', die op 23 januari 2015 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd.

De commissie wisselde daarover van gedachten met Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, en een afvaardiging van de sociale partners.

De conceptnota is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit stuk op www.vlaams-parlement.be.

1. Inleidende uiteenzetting

1.1. Sociale partners

Mevrouw *Ann Vermorgen*, lid van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en nationaal secretaris van het ACV, verontschuldigt de voorzitter en ondervoorzitter van de SERV. Mevrouw Vermorgen zal namens de sociale partners het akkoord toelichten dat binnen de SERV is bereikt, voorafgaand aan de conceptnota van de minister. Het gaat om een principeakkoord tussen ABVV, ACV, ACLVB, Voka, UNIZO en Boerenbond.

De conceptnota van de minister focust op het doelgroepenbeleid. Voor de sociale partners moet dat op termijn een onderdeel worden van een Vlaams Banenpact. Het luik van de doelgroepenkortingen vormt wel een belangrijk onderdeel van dat pact, waarin ook versterkende en ondersteunende kwalitatieve maatregelen van belang zijn. Het gaat dan om vorming, opleiding, uitkering, activering, begeleiding en werkervaring. Deze elementen moeten samen worden bekeken.

Doelgroepenbeleid

Voor de sociale partners is het essentieel dat de middelen voor loonlastenverlaging niet alleen in hun geheel worden overgedragen, maar ook integraal worden toegevoegd aan het budget dat al op Vlaams niveau werd toegekend. Het Competitiviteitspact dat de Vlaamse Regering sloot in 2014, omvatte ook de afspraak dat een bedrag van 125 miljoen euro zou worden ingezet in het kader van de loonlastenverlaging. De sociale partners rekenen erop dat daarmee de middelen vanaf 2017 worden verhoogd, teneinde die afspraak te honoreren.

Federaal zijn er vooralsnog vier sectorale doelgroepkortingen: voor de baggersector en voor kunstenaars, onthaalouders en huishoudpersoneel. Die kortingen zouden moeten worden meegenomen naar Vlaanderen.

De specifieke kortingen en de focus op de doelgroepen van jongeren, ouderen (55-plussers) en personen met een arbeidshandicap waren al vastgelegd in het Vlaamse regeerakkoord. De sociale partners kunnen zich in die afbakening vinden. Ze achten het belangrijk gericht te werk te gaan, met oog op de budgettaire beperkingen waarbinnen wordt gewerkt.

De Vlaamse Regering kiest voor een RSZ-korting voor jongeren. De sociale partners vinden dat die gericht moet zijn op alle jongeren, ook in de privésector, in de leeftijdsgroep tot en met 25 jaar. De conceptnota spreekt van tot en met 24 jaar. Voorzichtigheidshalve willen de sociale partners in eerste instantie de beschikbare enveloppe kennen en de loongrens bepalen om dan een kortingsbedrag te kunnen vastleggen. De vraag is of er een degressiviteit moet worden ingebouwd en tot welke groep men zich specifiek wil richten binnen de categorie tot 25 jaar. Dat zou voor de sociale partners in elk geval de groep van laag- en middengeschoolden

moeten zijn. Jongeren zonder diploma van hoger onderwijs zijn dan de bovengrens.

De korting voor 55-plussers sluit aan bij de reeds bestaande tewerkstellingspremies voor die groep in Vlaanderen. Het voorstel is daarvan een RSZ-korting te maken met de focus op het aanwerven en aanhouden van oudere werknemers. Vooral de zogenaamde retentie wordt benadrukt. De steun daarvoor ligt op alle niveaus echter lager dan die voor aanwerving.

Voor personen met een arbeidshandicap vinden de sociale partners de bestaande Vlaamse ondersteuningspremie een goed instrument, dat zeker moet worden voortgezet. In de conceptnota is intussen een uitbreiding opgenomen naar de doelgroep van mensen met een psychosociale problematiek.

Kwalitatieve maatregelen

Een tweede belangrijk luik voor de sociale partners is de kwalitatieve en versterkende ondersteuning. De doelgroepenkorting en loonlastenverlaging samen zijn onvoldoende om de problemen structureel op te lossen. Er is nood aan een beleid tot versterking van de laaggeschoolde jongeren, de 55-plussers en de personen met een arbeidshandicap. Tegelijk moet er volgens de sociale partners ook nog worden ingezet op langdurig werkzoekenden en allochtonen. In dat verband wordt verwezen naar eerder gesloten werkgelegenheidsakkoorden en meer specifiek het Vlaams loopbaanakkoord. De stappen die daar zijn gezet en ook het principe daarvan mogen niet verloren gaan, stelt mevrouw Vermorgen.

De kwalitatieve, ondersteunende maatregelen behelzen onder meer werkplekleren, werkhervattingstoelagen, activeringsuitkeringen, opleidingen op de werkvloer, het nieuwe stelsel van werkervaring, de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen, de tewerkstelling op basis van artikel 60 en 61 van de OCMW-wet, jobcoaching, taalondersteuning en individuele beroepsopleiding. Over dat luik is door de sociale partners het engagement aangegaan om overleg te plegen en tegen eind maart 2015 een meer concrete visie aan de Vlaamse Regering voor te leggen.

Leren en werken

Een derde dossier dat werd besproken, is dat van het Duaal Leren. Ook daarover heeft de Vlaamse Regering intussen een conceptnota goedgekeurd. De sociale partners willen ook daarin hun verantwoordelijkheid opnemen en over de verdere invulling praten. Ze bekijken het als actoren op de arbeidsmarkt, maar maken ook de link naar het onderwijs. De uitwerking van de conceptnota zal veel overleg vergen, onder meer met de onderwijsactoren. De link naar de sectoren is daarbij voor de sociale partners erg belangrijk. Ook het Duaal Leren zou deel kunnen uitmaken van een ruimer pact, een Vlaams Banenpact dat de sociale partners en de minister willen uitwerken.

1.2. Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Minister *Philippe Muyters* beaamt dat wordt gestreefd naar een allesomvattend banenpact met drie grote luiken. Een eerste daarvan is het doelgroepenbeleid met de RSZ-korting, het kwantitatieve deel met andere woorden. De Vlaamse Regering doet met de conceptnota een meer uitgewerkt voorstel aan de sociale partners, dat maximaal rekening houdt met het kader waarover de sociale partners het al eens waren geworden.

Het tweede luik betreft 'leren en werken'. De Vlaamse Regering stemde op 23 januari 2015 in met de conceptnota Duaal Leren, op voorstel van de ministers

van Onderwijs en Werk. Die conceptnota wordt voor advies voorgelegd aan onder meer de SERV, de Vlor en andere adviesorganen.

Het derde luik behelst de kwalitatieve aanpak, met onder meer de maatregelen inzake tijdelijke werkervaring en opleidingsincentives. De sociale partners zullen een voorstel formuleren tegen 31 maart 2015. De Vlaamse Regering heeft in haar besluitvorming gesteld daarmee rekening te zullen houden. De minister heeft gevraagd om intussen al wel contacten met de sociale partners daarover te kunnen hebben.

Context en huidige situatie

Het doelgroepenbeleid wordt overgeheveld in het kader van de zesde staatshervorming. De structurele loonlastenverlaging maakt evenwel geen voorwerp uit van de discussie omdat het federale materie blijft. Het Vlaamse regeerakkoord stelde al drie doelgroepen voorop, wat ook al de voorgenomen vereenvoudiging weerspiegelde. Het gaat om jongeren, ouderen (55-plussers) en personen met een handicap.

De minister situeert dat er vandaag op federaal niveau vier grote (doel)groepen zijn waarvoor er maatregelen zijn genomen. Zo zijn er de RSZ-verminderingen die gelden voor oudere werklozen en voor sommige jongeren, met name de erg laaggeschoolde jongeren, de laaggeschoolden en de middengeschoolden (afhankelijk van de werkloosheidsduur). Er zijn kortingen voor onder meer langdurig werklozen en gesubsidieerde contractuelen. Er is de Activa-maatregel inzake de activering van uitkeringen en er is de tewerkstelling op basis van artikel 60 van de OCMW-wet. Er zijn dan nog premies zoals de werkhervattingstoelage. Voorts zijn er de sectorale kortingen.

Op Vlaams niveau is er momenteel een 50-pluspremie, die al deels hervormd is naar een 55-pluspremie. Voorts zijn er de Vlaamse ondersteuningspremie en de werkervaringsprojecten.

Het beleid inzake evenredige deelname aan de arbeidsmarkt, het sectorbeleid met de sectorconvenants of het tenderbeleid van de VDAB met armoedetrajecten en dergelijke, zitten niet in de scope van deze toelichting.

Toekomstig beleid

De Vlaamse Regering wil gaan naar RSZ-verminderingen gericht op jonge en oudere werknemers, met een eenvoudig instrumentarium. De VOP wil de regering behouden voor personen met een arbeidshandicap. Daarnaast zijn er een aantal sectorale verminderingen en het kwalitatieve luik van ondersteunende maatregelen die de Vlaamse Regering wil behouden.

De sectorale kortingen blijven ongewijzigd, zo hebben ook de sociale partners het vooropgesteld. Het gaat dan om de baggersector, de sleepvaart en de koopvaardij en om de onthaalouders, kunstenaars en het huispersoneel.

Personen met een arbeidshandicap

De VOP zou blijven bestaan voor personen met een handicap. Bij de bespreking van het Maatwerkdecreet werd destijds overwogen om de overgang van de sociale economie naar de reguliere economie voor personen met een psychosociale problematiek mee te nemen. Daar was toen geen budget voor, maar dat is op voorstel van de minister opnieuw bekeken nu er middelen worden overgeheveld in het kader van de zesde staatshervorming. In de conceptnota blijft de VOP behouden en wordt die uitgebreid naar de groep van mensen met een psychosociale pro-

blematiek, zoals afgebakend in het decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling en dit in het kader van de doorstroom.

Jongeren

Voor jongeren is een leeftijdsgrens vastgelegd op jonger dan 25 jaar, terwijl de sociale partners in hun akkoord de grens op tot en met 25 jaar hadden gelegd. Die verschillende keuze is volgens de minister louter uit budgettair oogpunt gemaakt. Met een jaar meer, ligt de kostprijs aanzienlijk hoger. Als de leeftijdsgrens hoger wordt gelegd, moeten met andere woorden de premies naar omlaag. De minister herhaalt nog eens dat bij bereid is over dit voorstel overleg te plegen met de sociale partners.

Voor jongeren wordt voorts, conform de voorstellen van de sociale partners, een scholingsgraad in acht genomen van laag- tot middengeschoold. Wie geen diploma hoger onderwijs heeft, komt derhalve in aanmerking. Uit het schoolverlatersonderzoek van de VDAB blijkt volgens de minister dat jongeren die enkel met een aso-diploma het onderwijs verlaten, het bijzonder moeilijk hebben op de arbeidsmarkt. Om het budget onder controle te houden, wordt tevens een loongrens bepaald, met name een maximum brutoloon van 2300 euro per maand.

De RSZ-korting kan gelden voor de duur van drie jaar en behelst een maximale vermindering het eerste jaar van 1150 euro per kwartaal, het tweede jaar van 1000 euro per kwartaal en het derde jaar van 400 euro per kwartaal. Als een jongere alsnog een diploma haalt binnen die periode, blijft de premie toch gelden. Dat moet jongeren aanmoedigen die vooralsnog de stap naar verdere studie willen zetten terwijl ze werken.

De minister vat samen dat het voorgestelde concept een vereenvoudiging betekent. Er komt een uniforme benadering van de groep van jongeren. Vandaag verschilt de korting nog in functie van de scholingsgraad. De groep van middengeschoolde jongeren wordt meegenomen en er wordt duidelijkheid gecreëerd over de loongrens.

55-plussers

De RSZ-vermindering voor 55-plussers moet retentie en aanwerving stimuleren, met als grens een maximum brutoloon van 4500 euro per maand. Er wordt ook een onderscheid gemaakt tussen de groep van 55 tot en met 59 jaar en die vanaf 60 jaar. De RSZ-verminderingen voor loontrekkenden vanaf 55 tot en met 59 jaar in het kader van retentie belopen 600 euro per kwartaal, vanaf 60 jaar geldt een maximumbedrag van 1150 euro per kwartaal.

Bij aanwervingen is conform het akkoord dat binnen de SERV is bereikt, de premie omgevormd tot een verhoogde RSZ-korting. Ook dat is een vereenvoudiging. Voor aanwerving van 55-plussers van 55 tot 59 jaar zou de RSZ-korting het eerste en tweede jaar 1150 euro per kwartaal bedragen, in het derde jaar valt dat terug tot de retentiepremie die op 600 euro per kwartaal is vastgesteld. Voor aanwervingen vanaf 60 jaar wordt in 1500 euro per kwartaal voorzien als een tegemoetkoming, die na twee jaar terugvalt tot 1150 euro per kwartaal zoals in de retentiepremie is vooropgesteld.

In vergelijking met de huidige maatregel wordt de leeftijdsgrens voor de RSZ-korting, zoals federaal vastgesteld op 54 jaar, dus opgetrokken naar 55 jaar. De sterk aanwezige progressiviteit volgens leeftijd wordt vervangen door twee leeftijdscategorieën. De aanwervingspremie wordt nu toegekend in de vorm van een RSZ-korting in plaats van een subsidie.

Kwalitatieve luik

Op het kwalitatieve luik gaat de minister in deze toelichting niet verder in, omdat hij de sociale partners de mogelijkheid wil bieden om tegen 31 maart 2015 met een consensusvoorstel ter zake te komen. De minister wil wel op de hoogte blijven van de vorderingen, in de veronderstelling dat tegen eind maart een budgettair realistisch voorstel kan worden bereikt.

Budget

De minister overloopt nog even het geraamde budget. De middelen voor de RSZ-korting voor 55-plussers zoals in de conceptnota voorgesteld, worden geraamd op 272,5 miljoen euro. Voor de RSZ-vermindering voor jongeren wordt het benodigde budget op 220 miljoen euro geraamd, voor de VOP 80,2 miljoen euro. Het totaal bedraagt dan 572,7 miljoen euro.

Om correct te zijn, moet daarbij ook het sectorale beleid worden vermeld (45,6 miljoen euro op basis van de laatste ramingen) en het kwalitatieve luik. Bovendien gebeurt er een verschuiving van middelen naar 'leren en werken' en naar de sociale economie voor de SINE-maatregel. Voorts zijn er het EAD-beleid, de sectorconvenanten, het betaald educatief verlof, het tenderbeleid van de VDAB enzovoort. Het totale budget op basis van de actuele prefiguraties wordt in de tabel op pagina 18 van de conceptnota geraamd op bijna 984 miljoen euro.

Conclusie

De conceptnota en het akkoord van de SERV zijn beschikbaar. De minister veronderstelt dat de commissie daarmee over alle nodige informatie beschikt. Hij onderstreept dat de conceptnota het voorstel van de Vlaamse Regering bevat, in antwoord op de consensus die de sociale partners hebben bereikt. De Vlaamse Regering zal met de sociale partners in dialoog gaan om mogelijke resterende vragen en knelpunten op te lossen. Vanuit het parlement zijn suggesties en opmerkingen welkom.

2. Bespreking

2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw *Emmily Talpe* stelt dat de Open Vld-fractie enthousiast is over de vooropgestelde vereenvoudiging van het doelgroepenbeleid. Dat de specifieke lastenverlagingen voor de baggersector, huispersoneel, kunstenaars en onthaalouders blijven bestaan, noemt het lid heel positief. De beslissing tempert de onrust die deze sectoren plaagde. Een opmerkelijke wijziging is tegelijk dat de langdurig werklozen tussen 25 en 55 jaar niet langer het voorwerp uitmaken van een doelgroepvermindering. Dat gaat naar schatting over ongeveer 20.000 mensen. Voor deze groep wordt nu wel een kwalitatief luik uitgewerkt.

De daling van de leeftijdsgrens van 25 jaar naar jonger dan 25 jaar voor de doelgroep jongeren, zou ingegeven zijn door de budgettaire impact. Hoe groot is die impact?

Mevrouw Talpe vraagt ook of het mogelijk is een jongeren- of ouderenkorting te cumuleren met een VOP-premie. De tekst vermeldt wel dat de huidige modaliteiten van de VOP behouden blijven.

Hoe past de uitwerking van het individueel luik van het Maatwerkdecreet in de vooropgestelde doelgroepenverlaging?

De doelgroepkorting is ook van toepassing voor jongeren in het stelsel van leren en werken. De heroriëntering van de start- en stagebonus en van de mentoren wordt dan weer bekeken bij het uitwerken van de ondersteuningsmaatregelen voor werkgevers in het kader van het nieuwe geïntegreerde stelsel van duaal leren. Welke regeling geldt er in afwachting van dat nieuwe stelsel? Blijven de start- en stagebonus lopen?

Een aantal bestaande premies zoals de werkhervattingstoeslag, kinderopvang- en mobiliteitstoeslag en de opleidingsuitkering worden hervormd. Voor de drie laatste geldt dat de VDAB een voorstel moet formuleren. Tegen wanneer wordt dat verwacht? Blijven zolang de bestaande stelsels van toepassing?

De heer *Jan Hofkens* feliciteert namens de N-VA-fractie de minister met zijn conceptnota en de sociale partners met het akkoord dat ze hebben bereikt. Het verheugt het lid dat op Vlaams niveau akkoorden tot stand kunnen komen in goede verstandhouding tussen de overheid en de sociale partners. Het lid ziet dat de doelstellingen worden gehaald: het systeem ondergaat een grondige vereenvoudiging en de doelgroepen worden duidelijk afgelijnd. De transparantie is ook een belangrijke eigenschap van het voorstel. Het bevat geen resem voorwaarden en uitzonderingen.

Daaruit volgt meteen ook de verwachting van meer effectiviteit. Volgens de informatie van het lid zou met de nieuw afgebakende groep jongeren het bereik groeien, van zowat 30.000 jongeren naar een potentieel van 80.000 jongeren die de school verlaten en op de arbeidsmarkt komen, waar ze met een serieuze korting op de loonlasten kunnen worden tewerkgesteld. Dat geeft een significante impuls aan de strijd tegen de jeugdwerkloosheid. Het lid berekende nog dat de tegemoetkoming tijdens het eerste jaar op een loon van maximum 2400 euro per maand neerkomt op ongeveer de helft van de patronale bijdrage. De N-VA-fractie heeft altijd gesteld dat de loonkost een essentieel probleem is voor de tewerkstelling in het algemeen en dus ook van jongeren.

De heer Hofkens verwijst naar de tabel over de geraamde budgettaire impact op pagina 18 van de conceptnota. Voor de huidige vastgelegde middelen zou het gaan om 903 miljoen euro. In de actuele prefiguratie – een soort schatting van wat het in realiteit zal kosten met het nieuwe voorstel – wordt een bedrag van 983 miljoen euro geraamd. Is er dan een tekort van 80 miljoen euro? Hoe wordt dat indien nodig aangevuld?

Het lid heeft begrepen dat de minister op 1 januari 2016 het nieuwe systeem ingang wil doen vinden. Dat is een ambitieuze doelstelling en daarom is het nodig de nodige vaart achter het kwalitatieve luik te zetten. Dat zou het best voor de zomer worden afgerond om het op het terrein te kunnen implementeren. Is dat de vooropgestelde timing? Is die haalbaar?

Een andere vraag betreft de overgangssituatie. Daarover vindt het lid niets terug in de nota. De werkgevers en de federale overheid zijn echter bepaalde engagementen aangegaan over de huidige kortingsregimes. Komt er een cesuurmoment of zal een geleidelijke uitdoving plaatsvinden? De heer Hofkens veronderstelt dat de werkgevers en sectoren ook die vraag zullen stellen.

Inzake de loongrenzen en in het bijzonder die voor jongeren meent het lid dat er duidelijkheid moet zijn over wat precies onder loon wordt verstaan: gaat het om het basisuurloon of worden toeslagen en andere premies meegerekend? Vooral voor de tewerkstelling in de industrie, waar veel met premies en toeslagen wordt gewerkt, is dat een relevante vraag.

Voor het kwalitatieve luik wacht de heer Hofkens graag de voorstellen van de sociale partners af. Er zouden ter zake wel studies zijn besteld via het VIONA-netwerk. Kunnen de sociale partners verduidelijken over welke studies het precies gaat? Het lid herhaalt dat hij hoopt dat er enige spoed achter de werkzaamheden voor het kwalitatieve luik wordt gezet.

Mevrouw *Yasmine Kherbache* verwijst naar het Vlaamse regeerakkoord. Daarin wordt terecht aangegeven dat de Vlaamse Regering er alles aan moet doen om, aanvullend op de structurele verminderingen die federaal blijven, via doelgerichte loonkostverminderingen het aanwerven en het aan het werk houden van bepaalde groepen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt te bevorderen. Tweede uitgangspunt is de vereenvoudiging, een doelstelling waarin het lid zich volkomen kan vinden. Ze heeft echter wel vragen bij de manier waarop de doelmatigheid en vereenvoudiging in de conceptnota zijn uitgewerkt.

Door de vooropgestelde definitie van de doelgroepen wordt een grote groep van 25- tot 55-jarigen uitgesloten, vreest mevrouw Kherbache, personen met een arbeidshandicap buiten beschouwing gelaten. Toch omvat juist die groep heel wat kwetsbare werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Dat wil de minister compenseren met maatregelen in het kwalitatieve luik, maar dat neemt niet weg dat een grote groep mensen vanaf de uitvoering van het nieuwe concept duurder wordt ten opzichte van het verleden en van andere werkzoekenden. De cijfers inzake de uitstroom naar werk van september 2014 geven aan dat voor jongeren de 'kans op werk' 57,7 percent bedraagt, een verbetering met een jaar eerder. Voor de 25- tot 50-jarigen ligt dat percentage fors lager, met name op 47,5 percent. Voor die groep stijgt ook de werkloosheid. Voor de groep 50-plussers wijzen de cijfers op 33,5 percent kans op werk, alweer met een forse stijging van de werkloosheid. Dat maakt de focus op ouderen meer dan terecht, meent mevrouw Kherbache.

Bij de langdurig werklozen (meer dan een jaar werkloos) vindt het lid dan een percentage van 14,7 percent kans op werk over alle leeftijdsgroepen heen. Het lid vreest dat daarmee in de hervorming een belangrijke groep over het hoofd wordt gezien.

Mevrouw Kherbache vraagt zich af of de hervorming ook geen besparingsoperatie inhoudt. In het voorstel van begrotingsopmaak 2015 gaat het volgens de tabel in de nota over ongeveer 903 miljoen euro. Het geraamde budget voor het nieuwe doelgroepenbeleid zou 572 miljoen euro bedragen. Het bedrag van 294,7 miljoen euro voor het kwalitatieve luik is daarin niet meegenomen. In het kwalitatieve luik zou het echter gaan over de vervanging van maatregelen in de zin van loonsubsidies en loonkostverminderingen, zoals de tewerkstelling op basis van artikel 60 van de OCMW-wet, werkervaring en activering van de uitkeringen. Het kwalitatieve luik zoals het nu voorligt, bevat echter nog geen loonkostverminderingen. Betekent dit dan een daling van het budget voor loonkostverminderingen met bijna 300 miljoen euro?

De in de conceptnota gehanteerde loongrenzen lijken scherper dan de grenzen die nu gelden. De werkgevers zullen volgens mevrouw Kherbache dan ook de neiging hebben om onder die grenzen te blijven, waardoor er een neerwaartse druk op de lonen ontstaat. Omgekeerd dreigt een kleine loonsverhoging ook heel duur te worden voor een werkgever. Het lid vreest dat een opslag- en promotieaval in de gehanteerde loongrenzen schuilt.

Onder meer om budgettaire redenen zou de categorie jongeren worden afgebakend als de groep jonger dan 25 jaar. Maar is het, gelet op het beperkte budget, rationeel om de doelgroep van jongeren zo breed te definiëren? Volgens een berekening zou 86 percent van de werkzoekende jongeren onder de nieuwe doelgroep-

maatregel ressorteren. Er is volgens het lid nood aan extra inspanningen voor de kwetsbare jongeren, zoals de laaggeschoolden of langdurig werklozen, en voor de jongeren die werkervaring ontberen (wat in het kwalitatieve luik aan bod zou komen). Dat lijkt het lid essentieel. Een werkloze kassierster van 42 jaar heeft geen behoefte aan een werkervaring, maar wel aan een aanwervingsincentive.

De doelgroep van ouderen is dan weer op 55 jaar gebracht in plaats van 50 jaar. Voor mevrouw Kherbache staat dat haaks op de keuze voor verbreding in de jongerengroep. Het lid vreest dat de groep van 50- tot en met 54-jarigen nu gemakkelijker het slachtoffer zal zijn van langdurige werkloosheid en een alsmaar grotere afstand tot de arbeidsmarkt zal opbouwen.

Wat betreft de beoogde vereenvoudiging is het voor mevrouw Kherbache niet duidelijk of er al dan niet nog aparte premiestelsels blijven bestaan. Op pagina 13 van de conceptnota leest ze dat het kwalitatieve luik een vervanging van bestaande maatregelen impliceert. Wordt de Activa-maatregel dan afgeschaft? De minister wil wachten op de resultaten van het sociaal overleg over het kwalitatieve luik. Activa zou volgens de tekst van de conceptnota worden vervangen, maar tegelijk is er in het kwalitatieve luik sprake van maatregelen om de werkzoekende te versterken en om de werkgever te ondersteunen. Gaat het dan om andere loonkostmaatregelen?

In het kader van het vooropgestelde banenpact is volgens mevrouw Kherbache het luik sociale economie van wezenlijk belang, zeker voor de doelgroepen. Zal dat luik in het nieuwe banenpact worden opgenomen, zoals in het verleden steeds het geval is geweest? Zal de minister daarbij ook duidelijk maken hoe het doelgroepenbeleid en het deel sociale economie op elkaar worden afgestemd?

De heer *Robrecht Bothuyne* stelt dat zijn fractie tevreden is met deze eerste belangrijke stap in de richting van een allesomvattend akkoord, met name het banenpact. Ook de strikte timing die is vooropgesteld, einde maart 2015, is positief. Het lid benadrukt het grote belang van een akkoord binnen de termijn, ook over het zogenaamde kwalitatieve luik. Die benaming vindt hij fout gekozen omdat het in se ook om kwantitatieve maatregelen kan gaan. Daardoor kan verwarring ontstaan, zoals blijkt uit de tussenkomst van mevrouw Kherbache.

De heer Bothuyne merkt op dat de Vlaamse Regering bij monde van minister Muyters al maanden geleden heeft aangekondigd dat er in de loop van de regeerperiode meer middelen zouden worden uitgetrokken voor het doelgroepenbeleid. De sociale partners maken er ook melding van: er zou 125 miljoen euro extra worden ingebracht in 2017. In de conceptnota, waarvan de maatregelen begin 2016 zouden worden uitgevoerd, wordt het dan weer niet vermeld. Dat is markant omdat er budgettaire overwegingen spelen bij de keuzes in de nota. Is het de bedoeling om met de extra middelen bijvoorbeeld de doelgroep van jongeren op termijn uit te breiden naar de (tot en met) 25-jarigen?

Het lid schaart zich achter de keuzes die zijn gemaakt inzake jongeren en noemt ze transparant. Alleen het feit dat er sprake is van een maximum duur van drie jaar voor de ondersteuning doet vragen rijzen, omdat de nota aanstipt dat in die periode slechts 12 percent van de jongeren effectief langer dan drie jaar aan de slag is. Met een beperkte budgettaire meerkost moet het volgens de heer Bothuyne dan ook mogelijk zijn om voor alle jongeren tot en met 24 jaar de beperking van drie jaar op te heffen. Is dat onderzocht? Wat zou daarvan de budgettaire impact zijn?

Er is een zekere selectiviteit gehanteerd bij de afbakening. Dat er dan andere groepen niet op een gelijkaardige ondersteuning kunnen rekenen, is eigen aan de gemaakte keuzes. De heer Bothuyne vraagt wel om permanente evaluatie en monitoring, onder meer inzake eventuele verdringingseffecten. In de nota is er

sprake van een systematische evaluatie van de maatregelen. Kan de minister toelichten hoe die monitoring zal verlopen? Is er nu al onderzocht wat de impact van de maatregelen op de diverse sectoren zal zijn? Zijn er sectoren die winnen en andere die verliezen? Wat is de impact op de industrie? Het lid denkt ook aan de sector van de dienstencheques, die veelvuldig gebruikmaakt van de doelgroepkorting om de loonlast onder controle te houden en nieuwe mensen aan te werven.

De timing voor de uitvoering is vastgelegd: 1 januari 2016. Er zullen ook overgangsmaatregelen moeten zijn. Het lid gaat ervan uit dat de ondersteuning van iemand die volgens het huidige regelgevend kader voor december 2015 is aangeworven, zal blijven lopen voor de volledig vooropgestelde duur. De budgettaire impact van de maatregel is dan gekend voor 2016 en 2017 en eventueel later. Tegelijk hoopt het lid dat het nemen van de nieuwe maatregel meer werkgevers ertoe zal aanzetten er gebruik van te maken en dus meer mensen uit de werkloosheid te halen. De eerste jaren van de implementatie van het nieuwe systeem zal er dus nog een nasleep zijn van het vorige systeem, bovenop de impact van de hervorming. Is daarmee rekening gehouden? In welke overgangsmaatregelen is eventueel voorzien?

De heer *Imade Annouri* merkt op dat de middengeschoolden nu wel in de doelgroep van de jongeren worden opgenomen, terwijl dat voordien niet zo was. De minister verwees daarvoor naar de cijfers, waarin het lid vooral een grote kloof ziet tussen de groep van laaggeschoolde jongeren en de groep van midden- en hooggeschoolde jongeren. Van de laaggeschoolden tussen 20 en 24 jaar heeft 32 percent een job. Bij de middengeschoolden ligt dat cijfer op 41 percent, bij de hooggeschoolden op 44 percent. Die kloof tussen laaggeschoolden en midden- en hooggeschoolden blijft de hele loopbaan ook bestaan. Voor alle Vlaamse werkenden tussen 20 en 64 jaar blijkt het aantal middengeschoolde mensen dat werkt dicht bij het aantal hooggeschoolden te liggen dan bij de laaggeschoolden. Concreet vertaalt zich dat in 8 op 10 hooggeschoolden met werk, 7 op 10 middengeschoolden en slechts 5 op 10 laaggeschoolden. Die cijfers fluctueren de laatste tien jaar amper, stelt de heer Annouri. Bovendien blijken laaggeschoolden het ook veel moeilijker te hebben om uit de werkloosheid weg te komen. Per kwartaal slaagt amper 6 percent erin een job te vinden. Voor middengeschoolden ligt dat op iets meer dan 10 percent, voor hooggeschoolden op 14 percent. Wat was de beweegreden van de minister om juist die laag- en middengeschoolden samen te houden als doelgroep?

Het lid vreest voor een verdringingseffect waarbij de jongeren die net het meest hulp behoeven, in de kou blijven staan. De heer Annouri onderstreept dat zijn vraag niet impliceert dat hij tegen steun voor middengeschoolden zou zijn. Maar waarom wordt bijvoorbeeld niet gedacht aan graduele premies? Groen staat achter een vereenvoudiging, maar die mag niet leiden tot een inefficiënt beleid voor laaggeschoolde jongeren

De heer Annouri komt dan tot de doelgroep ouderen. De leeftijdsgrens daarvoor is opgetrokken naar 55 jaar. Is dat ook om budgettaire redenen gebeurd? De retentiepremie moet dienen om 55-plussers aan de slag te houden. Is daarover een impactstudie uitgevoerd? Zijn er gegevens beschikbaar over de effectiviteit van de maatregel? Aangezien 55-plussers volgens het lid niet meteen aan productiviteit verliezen, vraagt het lid zich af of niet eerder aan andere ondersteunende maatregelen moet worden gedacht.

Voor personen met een arbeidshandicap verandert er weinig. De VOP zou zich volgens de conceptnota meer richten op de uitstroom richting reguliere economie. De heer Annouri vraagt hoe de minister dan de uitwerking van het Maatwerkdecreet ziet? Werknemers binnen de sociale economie ontvangen vooralsnog een subsidie voor vermindering van de loonkosten en subsidie voor begeleiding. Kan de werkgever voor een werknemer die uit de sociale economie komt beide subsidies blijven

ontvangen? Kunnen mensen met een 'ticket maatwerkbedrijf' met andere woorden rechtstreeks een reguliere job opnemen, met de beide ondersteuningsvormen?

Het lid wijst op een aantal mankementen inzake de huidige VOP-regelgeving. Wie tewerkgesteld was bij een lokaal bestuur vóór 1 oktober 2008, of wie voor die datum al zelfstandig was met een arbeidshandicap, kan volgens de huidige regels geen ondersteuningspremie krijgen. Wordt dat probleem nu opgelost?

Voor de VOP is een loongrens vastgesteld. Die ligt op 2800 euro per maand, alle loonkosten inbegrepen. Wordt overwogen die grens op te trekken of op te heffen?

Een andere vraag is of de diverse doelgroepkortingen kunnen worden gecombineerd.

De fractie van de heer Annouri blijft betreuren dat de groep van allochtone werknemers uit het doelgroepenbeleid is verdwenen. Groen meent dat het niet zinvol is om met premies te werken om mensen aan boord te houden, zoals ook bij de retentiepremie het doel is. Premies zijn er om productiviteitsverlies te vergoeden. Dat is het niet geval bij allochtone werknemers en 55-plussers. Dat impliceert niet dat Groen geen nood ziet aan een duidelijk beleid ten aanzien van allochtone werkzoekenden en ouderen. Het gaat om groepen die op de arbeidsmarkt worden geweerd, niet omdat ze effectief minder productief zijn, maar louter omdat het beeld bestaat dat ze dat wel zijn, omwille van afkomst of van hun oudere leeftijd. Groen staat erop dat er wordt geïnvesteerd in het corrigeren van die discriminerende overtuigingen en praktijken.

De heer Annouri vreest dat het nieuwe doelgroepenbeleid zijn doel zou kunnen voorbijschieten omdat groepen zoals laaggeschoolden en allochtonen uit de boot dreigen te vallen.

2.2. Antwoorden

Minister *Philippe Muyters* is tevreden met de vrij algemene steun voor de concept-nota en herhaalt dat met de sociale partners zal worden overlegd over de verdere uitwerking.

Voor de doelgroep jongeren zou het verschil tussen de leeftijdscategorie 'jonger dan 25 jaar' en 'tot en met 25 jaar' ongeveer 20.000 jongeren zijn. Die allen een premie geven per kwartaal zou uiteindelijk tot gevolg hebben dat de premie voor iedereen lager wordt, stelt de minister. Inzake efficiëntie moeten er keuzes worden gemaakt. Ook dat onderwerp verwacht de minister nog terug in de gesprekken met de sociale partners.

Minister Muyters stelt de discussie over de VOP niet opnieuw te willen openen in het kader van het nieuwe doelgroepenbeleid. De huidige modaliteiten blijven behouden. De voorwaarden die de heer Annouri vermeldt, zijn twee jaar geleden vastgelegd en de minister wil die nu niet wijzigen. Er komt wel de categorie bij van mensen met een psychosociale problematiek. Er is besloten dat er bij doorstroom van de sociale naar reguliere economie, ondersteuning moet zijn. Er zou in een overgangperiode voorzien worden, zodat het overlappen van premies en dergelijke geen punt is.

De start- en stagebonus en andere maatregelen blijven bestaan tot de wijzigingen in werking treden, onderstreept de minister. Op dat moment moeten ook de overgangsmaatregelen in voege treden. Dat zal inderdaad geld kosten en daarvoor kan de vermelde 125 miljoen euro worden ingezet indien dit nodig zou blijken. Dat bedrag werd nu nog niet toegewezen, omdat er rekening mee wordt gehouden dat

het nog moet worden ingezet bij de verfijningen van het concept en bij de overgangsmaatregelen.

Het kwalitatieve luik wordt nu besproken door de sociale partners. Ze kunnen een beroep doen op de kennis van VDAB, waarvan ze overigens ook bestuurder zijn.

De tabel over de budgettaire impact blijkt voor verwarring te zorgen. Mevrouw Kherbache haalt volgens de minister de kolommen door elkaar. In de actuele prefiguratie gaat het in totaal over bijna 984 miljoen euro en dat tegenover de huidige 903,5 miljoen euro (begrotingsopmaak 2015). Bij het overkomen van de middelen van het federale niveau stond de teller op 906,7 miljoen euro. De minister legt uit dat het in deze gaat om openendmaatregelen, zoals ook bijvoorbeeld de dienstencheques. Het is niet op voorhand bekend hoeveel mensen precies in aanmerking zullen komen of er een beroep op zullen doen. Er moet gewerkt worden op basis van inschattingen. In de nota wordt er al van uitgegaan dat het iets meer zal zijn dan begroot.

De 572,7 miljoen euro in de tweede tabel op pagina 18 van de nota moet worden vergeleken met de 530,8 miljoen euro in de begrotingsopmaak 2015 in de eerste tabel. Het is dus zeker geen besparingsoperatie, verzekert de minister.

De minister is het ermee eens dat de timing vrij stringent is, vooral omdat de RSZ zes maanden vraagt voor de voorbereiding van de uitvoering van de nieuwe maatregelen. Voor alles wat de RSZ-verminderingen betreft zou er dus moeten worden afgerond voor 30 juni 2015. De minister geeft die boodschap ook mee aan de sociale partners. Hij meent dat de timing haalbaar is, ook omdat de conceptnota dicht bij het akkoord van de sociale partners is gebleven.

Minister Muyters stelt dat bij de verdere uitwerking van de conceptnota ook de overgangsmaatregelen moeten worden meegenomen. Het is voor hem essentieel dat zowel werknemers als werkgevers voor de inwerkingtreding van de nieuwe maatregelen rechtszekerheid krijgen en daartoe zijn goede overgangsmaatregelen nodig. Dat zal instrument per instrument worden onderzocht.

De loongrens in het voorstel van de regering omvat geen premies en toeslagen. Dat lijkt de minister de juiste manier van werken.

De heer Annouri en mevrouw Kherbache verwezen naar mogelijke verdringingseffecten en vroegen aandacht voor de laaggeschoolden. De minister vindt zelf dat er lineaire loonkostmaatregelen nodig zijn, en verwacht die van het federale niveau. Alle laaggeschoolden in een doelgroep opnemen, ongeacht de leeftijdscategorie, lijkt de minister geen goed idee.

Waarom worden de middengeschoolden meegenomen in de doelgroep jongeren en gaat dit niet ten koste van de laaggeschoolden? Een van de grootste problemen van de laaggeschoolden is de werkervaring, stelt de minister, en niet zozeer de loonkost. Dat oplossen doet men beter met programma's inzake werkervaring. De minister refereert aan zijn recente initiatief in samenspraak met Adecco, VDAB, Voka, Unizo en de VRT. Het zet specifiek in op alles wat de eerste werkervaring aangaat. Het is belangrijk dat laaggeschoolden ervaring opdoen en op die manier hun competenties versterken. Werkgevers zoeken mensen met ervaring. Ook de individuele beroepsopleidingen komen daaraan tegemoet, en dat zijn strikt genomen ook kostenverlagende maatregelen die sterk gericht zijn op laaggeschoolden. De combinatie van een RSZ-korting voor laag- en middengeschoolden en een aantal bestaande maatregelen, zoals IBO en WIJ!, die nog kunnen worden verfijnd, moeten de doelgroep van de laaggeschoolden afdekken.

Voor jongeren blijkt dat de vooropgestelde loongrens van 2300 euro na ongeveer twee tot drie jaar bereikt wordt. Ook daarover toont de minister zich bereid tot verder overleg met de sociale partners.

De ondersteuning voor jongeren geldt niet alleen voor de eerste werkgever. De jongere die werkt, werkloos wordt en dan terug aan de slag gaat, maar nog voldoet aan alle voorwaarden (laag- of middengeschoold, leeftijds- en loongrens), komt opnieuw in aanmerking en dat opnieuw voor een termijn drie jaar, aldus de minister.

In het Vlaamse regeerakkoord is ervoor geopteerd om inzake de ouderen in te zetten op de groep vanaf 55 jaar. De minister wijst erop dat op dit moment verhoudingsgewijs maar weinig mensen van meer dan 55 jaar nog aan de slag zijn. De loonkost is daarin nog altijd een bepalende factor, omdat het loonsysteem voorziet in gestaag toenemende lonen. Voor werkgevers kan de RSZ-korting dus wel degelijk tellen wanneer ze moeten kiezen tussen het behouden van een oudere werknemer en het aanwerven van een jongere.

Het voorbeeld van mevrouw Kherbache van de kassierster van 42 jaar toont voor minister Muyters perfect aan dat een algemene loonlastenverlaging nodig is, eerder dan de doelgroepen verder uit te breiden. Maar structurele lastenverlagingen zijn en blijven een federale bevoegdheid.

De discussie over het optrekken van de leeftijdsgrens voor de groep ouderen van 50 naar 55 jaar is al uitgebreid gevoerd bij de bespreking van de beleidsnota, stelt de minister. Tijdens zijn voorbereidende gesprekken met de sociale partners bleek dat de meeste partners die beslissing steunen.

Activa is niet meegenomen in de conceptnota zoals die vandaag is geconcipeerd met RSZ-kortingen en premies. Dat kan deels worden opgevangen via de RSZ-vermindering maar deels ook via het kwalitatieve luik, dat breed kan variëren qua maatregelen.

De sociale economie kan rekenen op de middelen voor de SINE-maatregel.

Wie verliest en wie wint bij de sectoren? Er is daar in de nota een eerste inschatting van gemaakt, maar dat werd niet verder gespecificeerd. Mogelijk gebeurt dat bij de verdere uitwerking nog.

Los van de discussie over de effectiviteit van de bestaande retentiepremie wijst de minister erop dat het uitgangspunt in de conceptnota is dat er te weinig 55-plussers aan het werk zijn. Werkgevers wijten dat onder meer aan de te hoge kost van dergelijke werknemers. De bestaande federale maatregelen werden in aangepaste vorm overgenomen.

Allochtone werkzoekenden zijn hoegenaamd niet uit het beeld verdwenen, verzekert de minister. Het gaat in de nota om de RSZ-verminderingen en in tegenstelling tot wat de heer Annouri aangeeft, is er vandaag ook geen RSZ-maatregel die specifiek gericht is op allochtone werknemers. De maatregelen inzake evenredige arbeidsdeelname en diversiteit, de sectorale plannen en andere instrumenten blijven gewoon bestaan en/of komen aan bod in het kwalitatieve luik. Veel allochtonen maken ook deel uit van de doelgroepen die een RSZ-korting zullen krijgen.

In verband met de discussie over de doelgroep ouderen en 55-plussers herinnert mevrouw *Ann Vermorgen* eraan dat er in 2008 een akkoord is gesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners over "samen op de bres voor 50+". De filosofie van dat akkoord is in volgende akkoorden steeds meegenomen. Ook de VDAB richt zich de facto op de groep van 50-plussers. De vraag die dan rijst, is hoe

intensief men welke doelgroep benadert. Naar aanleiding van discussie daarover zijn de sociale partners twee jaar geleden al tot de leeftijdsverhoging gekomen, om dan naar een intensievere benadering met gevalideerde vacatures en dergelijke te gaan.

De financiële ondersteuning voor retentie bestaat nu ook op federaal niveau. Het houdt meer in dan alleen een financiële ondersteuning of RSZ-vermindering, stelt mevrouw Vermorgen. In het reeds vermelde akkoord over 50-plussers worden ook sensibilisering, werkbaarheid en werkbaar werk, de loopbaan en de koppeling aan een loopbaanakkoord meegenomen. De kwalitatieve aanpak is er dus altijd geweest.

Wat betreft de doelgroep jongeren is er tussen de sociale partners gediscussieerd over het al dan niet verbreden van de focus naar laag- en middengediplomeerden, gelet op het beschikbare budget. De sociale partners wezen er wel op dat in het bedrag van de korting misschien een degressiviteit kan worden ingebouwd. Dat moet nog worden uitgeklaard. Kennis van de beschikbare middelen en de impact van de maatregel is daarvoor nodig en die was er in eerste instantie nog niet.

Allochtonen zijn niet als afzonderlijke doelgroep benoemd. Mevrouw Vermorgen wijst erop dat ze de facto ook vervat zitten in de doelgroep jongeren en in het kader van het activeringsbeleid ook in de groep van ongekwalificeerde uitstromers en langdurig werkzoekenden. In het kader van het kwalitatieve luik zijn ze wel expliciet opgenomen in de opsomming omdat de sociale partners zich bewust zijn van de mogelijke nood aan specifieke ondersteuning voor werkzoekenden van buitenlandse origine. De groep allochtonen is zeker niet vergeten, benadrukt mevrouw Vermorgen.

Wat met de groep van 25- tot 55-jarigen? Wordt deze groep niet uit het oog verloren? Dergelijke discussie wordt altijd gevoerd als er gerichte maatregelen worden genomen, stelt mevrouw Vermorgen. De groep 25- tot 55-jarigen wordt wel meegenomen in het kwalitatieve luik. Daarbij kan het ook gaan om financiële incentives, zowel aan de werkgever als de werknemer, en daar staat ook een budget tegenover. Het Vlaamse regeerakkoord vermeldt ook uitdrukkelijk een activeringsbeleid, gericht op langdurig werklozen en de ongekwalificeerde uitstroom. Mevrouw Vermorgen noemt dat een onmisbaar deel van een arbeidsmarktbeleid. Het moet een totaalverhaal zijn en uiteraard niet toegespitst op de RSZ-kortingen alleen.

Een echte timing voor de VIONA-studies kan mevrouw Vermorgen niet geven, maar ze vermeldt wel dat er rond jobcoaching, begeleiding op de werkvloer, een studie loopt, die door het HIVA wordt uitgevoerd. Ook het profiel van werknemers in het PWA-traject wordt onderzocht, in het licht van de vraag of dat stelsel al dan niet moet worden geïntegreerd in het instrumentarium van het arbeidsmarktbeleid. Ook die VIONA-studie loopt, en wordt uitgevoerd door IDEA-consult. De SERV en de Stichting Innovatie en Arbeid hebben samen nog een studie lopen inzake leren en werken, wat meegenomen kan worden in de gesprekken over Duaal leren, suggereert mevrouw Vermorgen.

Minister *Philippe Muyters* stelt voor om niet te wachten op de resultaten van de studies om door te gaan met de besprekingen van het kwalitatieve luik. De resultaten kunnen later worden meegenomen bij de verdere uitwerking.

2.3. Replieken

De heer *Axel Ronse*, voorzitter, stelt voor om het kwalitatieve luik in de commissie te bespreken wanneer daarover een consensus is bereikt.

De heer *Imade Annouri* vindt het door de minister vermelde initiatief om laaggeschoolde jongeren relevante werkervaring te laten opdoen bijzonder zinvol. Zijn opmerking over de doelgroep jongeren was niet zozeer ingegeven door de vraag waarom de middengeschoolde jongeren erbij worden gehaald, dan wel om aandacht te vragen voor de grote kwetsbaarheid van de groep laaggeschoolden. Het lid blijft vrezen voor een verdringingseffect als de doelgroep te groot wordt.

Het retentiebeleid voor oudere werknemers blijkt meer te behelzen dan louter de financiële aspecten, zoals uit het antwoord van mevrouw Vermorgen blijkt. In een tijd waarin de overheid zeer moet letten op haar budget, lijkt het de heer Annouri evenwel geen overbodige zaak om te bekijken welke effecten de maatregel heeft op het terrein, en dus na te gaan of de retentiepremie er echt voor zorgt dat oudere werknemers hun baan bij een bedrijf behouden. Is die impact onderzocht?

De heer Annouri zal zijn vragen over de mankementen bij de toekenning van de Vlaamse ondersteuningspremie op een later tijdstip herhalen.

Mevrouw *Yasmine Kherbache* heeft nog steeds vragen over de budgettaire impact. De minister zegt dat het geraamde budget van het nieuwe Vlaamse doelgroepenbeleid (geraamd op 572,7 miljoen euro) moet worden vergeleken met het bedrag in begrotingsopmaak 2015 (530,8 miljoen euro). In de huidige discussie en de conceptnota ligt de focus op loonkostverminderingen. Maar de maatregelen die door het kwalitatieve luik worden vervangen, betreffen ook verminderingen van de loonkost. Die worden in de nota geraamd op 294,7 miljoen euro. Dat bedrag wordt doorgesluisd naar het kwalitatieve luik dat moet dienen ter versterking van de werkzoekende, voor begeleiding en opleiding en ter ondersteuning van de werkgever. Het gaat dan volgens de minister niet om loonkostverminderingen.

Minister *Philippe Muyters* merkt op dat het in het kwalitatieve luik onder meer gaat over de tewerkstelling op basis van artikel 60 van de OCMW-wet. Die maatregel wordt meegenomen in de hervorming. Mogelijk zal het na de hervorming nog gaan om tewerkstelling met een loonsubsidie, zij het binnen het kader van het kwalitatieve luik.

Mevrouw *Yasmine Kherbache* repliceert dat het de minister om doelmatigheid en vereenvoudiging te doen was. De conceptnota beoogt een vereenvoudiging van de loonkostmaatregelen voor de doelgroepen. Maar in het kwalitatieve luik zouden dan ook nog eens loonsubsidies thuishoren, waaronder artikel 60 en de activering van uitkeringen. Hoe zit het dan met de beoogde vereenvoudiging?

Minister *Philippe Muyters* antwoordt dat ook de individuele beroepsopleiding, waarop hij sterk wil inzetten, dan als loonkostverlaging kan worden beschouwd en dat er in die interpretatie in het kwalitatieve luik inderdaad nog loonkostmaatregelen zullen worden genomen ten aanzien van doelgroepen.

Mevrouw *Kherbache* wil erover waken dat de maatregelen niet nodeloos complex worden. Ze erkent voorts dat IBO inderdaad een loonkosteffect heeft. Maar de hoofddoelstelling blijft beroepsopleiding op de werkvloer. Het is een succesvolle maatregel, zij het dat het aandeel van de laaggeschoolden in de voorbije jaren stelselmatig is gedaald. Het lid wil nauwgezet toezien op de maatregelen tot het versterken van de positie van de laaggeschoolden op de arbeidsmarkt. Nu verslechtert de positie van de laaggeschoolden in zowel IBO als in het doelgroepenbeleid.

Mevrouw Kherbache wil ook toezien op de positie van de langdurig werklozen. De 25- tot 55-jarigen die werkloos worden, worden volgens het lid in het nieuwe concept de facto duurder dan in het verleden en duurder dan andere werkzoekenden met een sterkere positie op de arbeidsmarkt. Ze zijn derhalve kwetsbaarder. Ook zij vreest hier voor een verdringingseffect. Dat dit federaal moet worden aangepakt met lineaire maatregelen, klopt volgens het lid niet. Het is het doelgroepenbeleid dat expliciet gericht moet zijn op de intrinsieke kenmerken van de werkzoekenden, terwijl de federale lineaire maatregelen zich richten op loonaspecten. Laaggeschooldheid is dan een bepalend kenmerk te noemen. Op Vlaams niveau beschikt de VDAB intussen over de mogelijkheid om die laaggeschoolden te detecteren. Zeer gericht op die groep werken met arbeidsincentives is derhalve mogelijk, maar het gebeurt niet. Bij de bespreking van de beleidsnota stelde mevrouw Kherbache al dat de nieuwe Vlaamse bevoegdheden maximaal moeten worden ingevuld.

Ook inzake de ouderen wordt de bevoegdheid volgens mevrouw Kherbache slechts minimaal ingevuld. Ten aanzien van oudere werkzoekenden (55-plussers in het concept van de minister) zou de aanwervingsdrempel voor tien jaar kunnen worden weggewerkt in plaats van voor twee jaar, zoals in de nota wordt vermeld. De minister grijpt evenwel niet de kans om een voluntaristisch beleid te voeren ten aanzien van bepaalde kwetsbare groepen. Het lid ziet als enige reden daarvoor de budgettaire beperking. De staatssteunregels staan volgens haar los daarvan.

Over Activa neemt de minister een ander standpunt in dan de sociale partners, meent mevrouw Kherbache. De minister lijkt te zeggen dat het wordt vervangen, terwijl de sociale partners er nog een plaats voor zien in het kwalitatieve luik. Dat moet nog worden uitgeklaard.

De heer *Jan Hofkens* is blij met de verklaring over het openendkarakter van de maatregelen. Het ging het lid erom dat een mogelijk tekort geen impact op de RSZ-vermindering zou hebben. Wat de loongrensdefinitie aangaat, vindt het lid het een geruststelling dat de premies en toeslagen daar niet in vervat zitten.

Ten aanzien van mevrouw Kherbache wil de heer Hofkens meegeven dat voldoen aan haar wensen en de specifieke noden die zij nog bij bepaalde groepen ziet, tot een onbeperkt doelgroepenbeleid zou leiden. Het verleden heeft uitgewezen dat die werkwijze alleen leidt tot een kluwen van tientallen maatregelen waarin niemand de weg nog vindt. Uiteindelijk wordt het dan een pleidooi voor een doorgevoerde lineaire loonkostenverlaging.

De door de minister beoogde vereenvoudiging en de daarin gemaakte keuzes verdienen volgens de heer Hofkens alle steun, gelet op het feit dat er ook nog met beperkte middelen moet worden gewerkt. Het debat over het kwalitatieve luik moet nog worden gevoerd en daarbij kan het ook gaan om ondersteuningsmaatregelen voor de werkgever, zij het dat er daar ook geen onbeperkte middelen zijn.

Mevrouw *Yasmine Kherbache* benadrukt dat juist met beperkte middelen een doelmatige inzet essentieel is. Als de Vlaamse Regering aanvullend wil werken op het federale beleid, moet de focus gelegd worden bij de specifieke groepen die het echt moeilijk hebben op de arbeidsmarkt. Dat kan door bijvoorbeeld specifiek die jongeren te selecteren die echt steun nodig hebben en niet de 86 percent van de werkzoekende jongeren die met de voorgestelde definitie zou worden bereikt. Door het nieuwe concept van het doelgroepenbeleid wordt de groep van 25- tot 55-jarigen duurder. Ze dan weer goedkoper maken via het kwalitatieve luik, is pas onoverzichtelijk.

Minister *Philippe Muyters* vraagt of het lid er dan voor pleit om maatregelen zoals IBO af te schaffen.

Dat is volgens mevrouw *Yasmine Kherbache* het punt niet. Haar punt is dat de aanwerving van een grote groep kwetsbare werkzoekenden duurder wordt met de voorgestelde hervorming. Dan nog loonkostmaatregelen nemen in het kwalitatieve luik zal tot onoverzichtelijkheid leiden.

Minister *Philippe Muyters* repliceert dat het voorgestelde concept de talrijke federale maatregelen vereenvoudigt en de focus legt op die doelgroepen waarop hij volgens de regering moet liggen.

De heer *Robrecht Bothuyne* vindt het positief dat er keuzes worden gemaakt. Selectiviteit is een belangrijk uitgangspunt van de hervorming. Voor de doelgroep jongeren pleit het lid ervoor te onderzoeken of niet voor alle jongeren tussen 18 en 24 jaar in dezelfde ondersteuning kan worden voorzien. In de nota staat dat slechts 12 percent van jongeren uit de doelgroep langer dan drie jaar bij dezelfde werkgever aan de slag blijft. Het gaat dus om een relatief beperkte groep. Door voor hen een ondersteuning tot 24 jaar toe te kennen, zouden deze jongeren na drie jaar niet duurder worden dan andere jongeren die op de arbeidsmarkt komen. Het lid vraagt dit te onderzoeken en na te gaan wat de budgettaire impact zou zijn.

De heer Bothuyne verwijst naar het bijkomende budget van 125 miljoen euro dat onder meer zou worden ingezet voor overgangsmaatregelen. Het lid dacht begrepen te hebben dat dit bedrag vanaf 2017 structureel aan het budget Werk zou worden toegevoegd.

Het lid herhaalt zijn vraag over de systematische evaluatie van de maatregelen, zoals vermeld op pagina 9 van de nota. Wordt dat een taak voor het departement of zal een extern bureau die taak opnemen?

Minister *Philippe Muyters* antwoordt dat het bedrag van 125 miljoen euro voorzien was voor maximum zeven jaar, in het licht van de terugbetalingen van KBC. Dat is zeker niet structureel.

Wie de evaluatie zal uitvoeren moet nog worden beslist in de verdere uitwerking en bespreking van het concept.

Axel RONSE,
voorzitter

Jan HOFKENS
Emmily TALPE
Imade ANNOURI,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ABVV	Algemeen Belgisch Vakverbond
ACLVB	Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België
ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond
aso	algemeen secundair onderwijs
EAD	evenredige arbeidsdeelname en diversiteit
HIVA	Hoger Instituut voor de Arbeid (van de KU Leuven)
IBO	individuele beroepsopleiding
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
PWA	plaatselijk werkgelegenheidsagentschap
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SINE	sociale inschakelingseconomie
UNIZO	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VIONA	Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarktrapportering
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
Voka	Vlaams netwerk van ondernemingen
VOP	Vlaamse ondersteuningspremie
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
WIJ!	Werkinleving voor Jongeren